

Arkivsaksnr.:
2023/8077

Dokumentdato:
08.06.2023

Styre:
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:
34/23

Møtedato:
20.06.2023

Redesign av lektorutdanningen: Implementering av ny modell for lektorprogrammene ved HF

Dokumenter i saken:

[Protokoll fra møte i styringsgruppen for lektorutdanningen 12.02.23, sak 1/23](#)

Bakgrunn

UiB startet i 2021 en redesignprosess for å revidere oppbyggingen og organiseringen av lektorprogrammene ved UiB. Prosessen kom til på bakgrunn av en rekke utfordringer som har blitt løftet fram i tilknytning til lektorutdanningen i ulike sammenhenger: ulike praksisløp på ulike fakultet, kollisjoner mellom undervisning på campus og praksis, kollisjoner mellom ulike emner som inngår i de ulike lektorprogrammene. Dette er utfordringer som har blitt løftet fram i en rekke programsensorrapporter og i NOKUTs evalueringer i de senere år (jf. universitetsstyresak 76/21). Å gjennomføre en redesign vil si å gi programmene en ny rekkefølge og sammensetning av emner og profesjonselementer, med tilhørende justeringer av læringsutbytte og forbedring av studiekvalitet. Et hovedmål for redesignprosessen har vært å bedre sammenhengen mellom de ulike elementene og å tydeliggjøre progresjonen i de profesjonsspesifikke delene som inngår i utdanningen. Det har vært særlig viktig å få etablert et enhetlig praksisløp på tvers av lektorprogrammene. Dette vil lette samarbeidet med aktørene i praksisfeltet, som skoleeier, skoler og øvingslærere.

En prosjektgruppe for redesign jobbet frem fire ulike modellutkast for lektorutdanningen som i desember 2022 ble lansert i en [rapport](#). Prosjektgruppen foreslo at modell A skulle legges til grunn for det videre arbeidet med redesign. Dette ville muliggjøre en felles struktur mellom alle fakulteter som er involverte i utdanningen, slik at studenter kunne kombinere fag fra HF/SV på den ene siden og Mat.Nat.-fakultetet på den andre. I denne modellen ville ex.phil. være plassert i studentenes femte semester. Fra HF synspunkt ville en slik plassering av ex.phil for en så stor studentgruppe utvanne ex.phils rolle som et sentralt element i en akademisk universitetsutdannelse ytterligere enn det som er tilfellet allerede; de siste årene har ex.phil blitt flyttet senere i studieløpet på flere fakulteter ved UiB. For HF har dette også betydd betydelige økonomiske utfordringer, som vil bli forsterket om ex.phil skulle flyttes senere i studieløpet også for lektorstudentene ved HF og SV. På bakgrunn av disse prinsipielle og økonomiske vurderingene fikk HF gjennomslag for at modell D skal legges til grunn for HF og SV.

Styringsgruppen for lektorutdanningen vedtok dermed i møtet 15. februar 2023 at lektorutdanningene ved HF og SV skulle legge modell D til grunn for den videre redesignprosessen (sak 1/23). I sitt møte 22. mars 2023 (11/23) vedtok Felles programstyre for lektorutdanningen å ta modellvedtaket til etterretning, men forutsatte at implementeringen skulle holde femte og åttende semester fri for kollisjoner. Programstyret vedtok også at redesignprosessen skal fortsette etter satt tidsplan. Dette innebærer at ny modell skal implementeres fra høstsemesteret 2024. Fagmiljøene ved HF har i tiden etter vedtakene jobbet med å finne løsninger på hvordan disiplinernene kan plasseres i den nye modellen. Det er mange faglige og administrative hensyn som

må tas, og potensialet for gjenbruk av ordinære bacheloremner inn i lektorprogrammet samt gjenbruk av emner i fag 1 og fag 2 begrenses av flere forhold – blant annet semesterstruktur og timeplan. Ved HF har dette vært en krevende prosess. Men hensynet til fakultetene vi samarbeider med i lektorutdanningen gjør at det er svært viktig at vi holder tidsplanen i redesignarbeidet. I en e-post i april 2023 (3.4.23) satte fakultetet noen rammer for instituttens arbeid med emneplasseringen i modellen. Der ble det blant annet poengtert at det samlede innholdet i fag 1 må sikre det faglige grunnlaget for studentene når de skal i gang med masterdelen av lektorprogrammene, og å sikre det faglige grunnlaget før langpraksisperiodene. Det må videre tas hensyn til det samlede innholdet i fag 2.

Utfordringene knyttet til modellen gjelder særlig følgende forhold:

Første semester

I modell D er det lagt inn et emne på 10 stp i fag 1 i første semester. Dette emnet kan praktisk sett være felles med disiplinemet i første semester på BA-programmet. Det må imidlertid vurderes i hvilken grad dette er formålstjenlig, da dette emnet, i motsetning til de eksisterende 100-emnene, skal inngå i det faglige grunnlaget for masternivået til lektorstudentene.

Disiplinemnet i første semester på lektorprogrammet kan ikke inngå i tredje eller femte semester på disiplinprogrammet. Emnet i første semester kan heller ikke gjenbrukes i lektorprogrammets tredje semester (som fag 2).

Disse forutsetningene innebærer at det vil være aktuelt å opprette nye, egne disiplinemer for lektorstudentene i første semester. Dette vil kreve ressurser, men vil samtidig kunne gi programmet et betydelig løft i form av en mer gjennomført og tydelig kullorganisering fra første semester.

Semesterstruktur

De to første vårsemesterene i den nye modellen (andre og fjerde semester) er rene disiplinsemestre i henholdsvis fag 1 og fag 2. De to første høstsemesterene er delvis profesjonssemestre, og sammensatt av disiplinemer i hhv fag 1 og fag 2, didaktikk og/eller pedagogikk og kortpraksis. Dette innebærer at studentene vil ha sitt første møte med disiplinen i form av enkeltemne(r) om høsten, før de fortsetter med et fullt semester i samme disiplin om våren.

Utfordringen knyttet til dette er at antallet studiepoeng om høsten er ulikt i fag 1 (10) og i fag 2 (20), slik at fag 1-studentene vil ha et annet grunnlag enn fag 2-studentene ved inngangen til det rene disiplinsemesteret (vår). Bachelorstudentene på disiplinprogrammet vil på sin side kunne begynne disiplinstudiet om våren uten noe grunnlag i det hele tatt. For disipliner der progresjonen i studiet spiller en rolle, er dette en utfordring for vårens emnetilbud, og det vil kunne innebære behov for opprettelse av nye emner.

Det er videre en utfordring at studentene møter disiplinen om høsten og fortsetter om våren, siden disiplinprogram med progresjonsoppbygning (som språkfag), er laget for oppstart om våren. På disse programmene vil det være nødvendig med en omlegging av bachelorprogrammet for å muliggjøre en viss samkjøring med lektorprogrammet, og man vil måtte finne en løsning på det ulike omfanget av disiplinen i høstsemesteret.

Tilpasningene knyttet til punktene over vil sannsynligvis innebære ressursbehov særlig på de små språkfagene (fransk, spansk og tysk). Det er på en annen side blitt løftet fram som en mulighet å opprette et felles didaktikkemne for disse språkene. Undervisningen i disse språkene har utgangspunkt i samme læreplan i skolen, og et slikt fellesemne vil kunne medføre verdifulle faglige synergier og dessuten gi studentene en bedre timeplan om høsten.

Femte semester

Strukturen i modell D tilsier at undervisningsaktiviteter i femte semester (fagdidaktikk, pedagogikk og fag I) må kollisjonssikres med langpraksis. Utredninger i redesignarbeidet viser at det ikke er mulig å kollisjonssikre denne undervisningen mot emner i disiplinprogrammene i tillegg. Dette betyr at undervisningen i fag 1 i femte semester ikke kan være felles med undervisningen på emner som inngår i andre program eller i fag 2. Modell D innebærer slik at det må opprettes et lektortilpasset emne med disiplinlig innhold i femte semester. Ut fra timeplanmessige hensyn bør dette emnet undervises i blokk, og for en stor del ligge i forkant av langpraksisperioden. Det har vært diskutert om det kunne lages et emne i dette semesteret som på én og samme gang inneholdt skolerelatert og disiplinlig tematikk. Etter dialog med fagmiljøene ved fakultetet er det uttrykt et klart ønske om at emnet som tilbys i dette semesteret bør være rent disiplinlig. Bakgrunnen for dette er hensynet til at studentene skal ha et best mulig grunnlag i fag 1 før de begynner på masterdelen av studieløpet.

Implementeringen av modell D og andre prosesser

Det pågående arbeidet med studieporteføljen ved HF må utføres i tett sammenheng med implementeringen av modell D i lektorprogrammene (fak.styresak 19/23). Dette innebærer at implementeringen vil legge en del føringer for de endringer som vil bli initierte gjennom studieporteføljeprojektet. Her må bruken av undervisningsressurser og omdanninger i relevante BA-programmer ved fakultetet utføres på en mest mulig formålstjenlig måte, ved at det tas hensyn til den videre faglige utviklingen i lektorprogrammene. Lektorprogrammene utgjør en betydelig del av fakultetets studieportefølje, og dette må anerkjennes i alle relevante prosesser som vedrører den videre studieprogramutviklingen ved fakultetet.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar saken om implementering av ny modell for lektorutdanningen til orientering.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør